

Sygn. akt IV CNP 27/06

POSTANOWIENIE

Dnia 31 marca 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Marian Kocon

w sprawie ze skargi T. D.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia

Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 15 listopada 2005 r., w przedmiocie odrzucenia zażalenia T. D.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym
bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie II Ca .../04,

z wniosku T.D.

przy uczestnictwie I. Z. i in. ,

o podział majątku wspólnego,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 31 marca 2006 r.,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 15 listopada 2005 r. Sąd Apelacyjny odrzucił zażalenie skarżącego T. D. na postanowienie oddalające skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki.

Od powyższego postanowienia T. D. wniósł, przewidzianą w art. 424¹ § 1 k.p.c. skargę, w której żądał stwierdzenia jego niezgodności z prawem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. W wyjątkowych wypadkach, zgodnie z art. 424¹ § 2 k.p.c., gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, skarga przysługuje także od prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie wydanego przez sąd pierwszej instancji lub drugiej instancji, jeżeli strony nie skorzystały z przysługujących im środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie orzeczenia w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje zatem wyłącznie na postanowienie kończące postępowanie w sprawie, zamykające drogę do wydania wyroku. W orzecznictwie przyjęte jest, że postanowieniami kończącymi postępowanie w sprawie są postanowienia zamykające drogę do wydania orzeczenia sądu danej instancji, rozstrzygającego istotę sprawy w procesie (wyrokiem) lub w postępowaniu nieprocesowym (postanowieniem), a ponadto postanowienia, które kończą sprawę jako pewną całość poddaną pod osąd (por. uchwała SN z dnia 24 listopada 1998, III CZP 44/98, OSNC 1999/5/87).

Przeciwieństwem tych postanowień są postanowienia niekończące postępowania w sprawie, lecz kończące w postępowaniu sądowym jedynie

zagadnienia incydentalne, uboczne. Postępowanie wywołane wniesieniem skargi na przewlekłość postępowania jest postępowaniem incydentalnym i w taki też sposób zostało określone w uzasadnieniu rządowego projektu ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. Postanowienie rozstrzygające skargę na przewlekłość postępowania nie zamyka drogi do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty. Skarga ta ma na celu wywołanie szybkiej reakcji sądu właściwego do rozpoznania sprawy głównej na zawarty w skardze zarzut, że postępowanie w sprawie jest przewlekłe. Przewlekłość postępowania ma zatem jedynie charakter wtórny wobec postępowania zasadniczego toczonego w konkretnym sporze (por. np. postanowienie SN z dnia 17 sierpnia 2005 r., I CNP 3/05, OSNC 2006/2/39, postanowienie SN z dnia 27 stycznia 2006 r., II CNP 9/06, niepubl.).

Reasumując, należy stwierdzić, że postanowienie w przedmiocie skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, a w konsekwencji także postanowienie o odrzuceniu zażalenia na takie postanowienie nie podlega zaskarżeniu skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (por. postanowienie SN z dnia 24 sierpnia 2005 r., V CNP 7/05, niepubl.).

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji (art. 424⁸ § 1 w zw. z art. 424¹ § k.p.c.).